

Deset vědeckých osobností získalo titul doctor scientiarum, doktor věd

5.10.2023 - Zuzana Dupalová, Jan Plavec | Akademie věd České republiky

Titul uděluje Akademie věd ČR už dvě dekády za originální práce, které jsou důležité pro rozvoj daného oboru.

Zájem o něj projevují také vědci mimo instituci. Titul „DSc.“ za jménem podle předsedkyně Akademie věd ČR Evy Zažímalové totiž potvrzuje, že badatelé patří k vědecké špičce a předávají zkušenosti a znalosti dál.

Titul jako závazek i vzpruha

Vědecká hodnota je podle předsedkyně i závazkem, aby jeho nositelé seznamovali veřejnost s výsledky své práce. Upozornila také, že badatelé a badatelky, kteří titul obdrží, jsou důvěryhodní ve vědeckém povolání. „Pro všechny vědce a vědkyně by to mělo být samozřejmé, ale některé příklady z poslední doby ukazují, že bohužel není.“

Badatele nespojuje jen mnohdy náročné povolání, jak zmínil v laudatiu Bohumil Vykytěl, čerstvý nositel titulu doktor filologických věd. „Vědec chce vědět – má otázky a hledá odpovědi. Tím se odlišuje od ideologa, který ví. Má odpovědi a hledá otázky.“ Podle něj nyní opět sílí ideologie na úkor vědy. „Posílit badatele může i titul doktor věd.“

Předsedkyně Akademie věd ČR Eva Zažímalová

Doktoři filologických věd

Titul doktor filologických věd získali tři vědci. Matyáš Havrda z Filosofického ústavu AV ČR je mezinárodně uznávaným odborníkem na antickou filozofii s přesahy do antické řecké literatury, filozofie raného křesťanství a dějin medicíny.

Etymolog a dialektolog Lubor Králík z Jazykovědného ústavu Lubomíra Štúra Slovenské akademie věd svou disertační prací významně přispěl k rozvíjení oboru nářeční etymologie a jeho metodologii.

Práce Bohumila Vykytěla z Ústavu pro jazyk český AV ČR propojuje originální pohledy na dějiny českého jazyka a české dějiny se sociolingvistickým přesahem.

Historické vědy

Doktorem historických věd se stali Miloslav Chytráček a Petr Šída. Miloslav Chytráček z pražského Archeologického ústavu AV ČR se zaměřuje na starší dobu železnou ve střední Evropě. V disertaci přinesl nové přístupy a informace o poměrech na konci doby halštatské a vzniku časně laténské kultury.

Petr Šída působí v Archeologickém ústavu v Brně a na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové. Zabývá se loveckými společnostmi pleistocénu a holocénu, přičemž kombinuje přístupy humanitních a přírodních věd. Významně rozšířil například znalosti o mladších lovecko-sběračských populacích střední Evropy.

Ceremoniál se konal v reprezentativních prostorech dvorany na Národní třídě.

Svět fyziky a matematiky

Dva badatelé z Akademie věd obdrželi titul doktor fyzikálně-matematických věd. Modely jedno- a

dvourozměrných systémů popisovaných Dirakovou rovnicí zkoumá Vít Jakubský z Ústavu jaderné fyziky AV ČR. V disertační práci se mu podařilo rozvinout nové metody k jejich efektivní analýze.

Výsledky Emila Jeřábka z Matematického ústavu AV ČR pokrývají široký okruh témat. Zabývá se problémy logiky na pomezí matematiky a teoretické informatiky a jeho řešení se setkávají s pozitivním vědeckým ohlasem.

Molekulární biologie a lékařství

Jedna vědkyně a dva vědci z pracovišť Akademie věd ČR získali za své výsledky titul doktor molekulárně-biologických a lékařských věd. Na Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR bádá Hervé Lesot, jehož profesní dráha je spojená s výzkumem buněčných aspektů vývoje a inženýrství zubů. V poslední době se podrobně věnuje vývoji zubů a čelistních kostí různých organismů.

Poznatky Lenky Maletínské z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR mají potenciál k aplikaci v medicíně. Výsledky její práce, která pojednává o možném využití analogů anorexigenních neuropeptidů při léčbě obezity, dokládají také možnosti při léčbě diabetu 2. typu.

Pavel Vodička z Ústavu experimentální medicíny AV ČR je uznávaným odborníkem v oboru molekulární biologie nádorů. Přispěl především ke studiu vlivu kancerogenů a procesu kancerogeneze a poškození DNA a procesů DNA reparací.

Noví nositelé titulu doktor věd a představitelé Akademie věd ČR.

Dvacet let hodnosti

„Doktor věd“ patří k nejvyšším vědeckým titulům v Česku. Badatelé jej získávají od roku 2003 na základě rozhodnutí Vědecké rady AV ČR, kterému předchází náročné řízení. Instituce usiluje také o právní zakotvení titulu. Pravidla jeho udělování i seznam dosavadních nositelů najdete na webu Akademie věd ČR.

Více informací o nových laureátech titulu a tématech jejich disertačních prací naleznete v tiskové zprávě.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Deset-vedeckych-osobnosti-ziskalo-titul-doctor-scientiarum-doktor-ved>